

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Martini Bonacinæ Vtrivsque Signatvræ Referendarii
Compendium Omnium Operum de Theologia Morali,
omnibusque conscientiæ nodis**

Bonacina, Martino

Coloniæ Agrippinæ

Blasphemia.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41152

A D D I T I O.

Episcopus cum bigamo vero, aut interpretativo ad ordines, aut ad primam tonsuram, dispensare non potest: neque ut in susceptis ordinibus ministret. Cum bigamo ficto dispensat aliquando. 1. cum presbytero, qui semel cum virgine contraxit, si poenitentiam longiori expiatus recte vixit. 2. Cum diacono, vel subdiacono, si ad bonam frugem, uxore dimissa, rediit, dispensat, ut susceptos ordines exerceat: & si perfectam vitam vixerit, ut alios suscipiat. 3. Dispensat cum eo clerico vel monacho, qui post votum solemne castitatis, semel cum virgine contraxit: intellige, si monachus illi subiectus sit.

Præterea Episcopus in omni irregularitate, ex occulto delicto manante, per Concilium Trident *sess. 14. cap. 6.* dispensare potest.

Bigamiam baptismo tolli, negant multi cum S. Augustino, *c. 18. de ben. conjug. lege Sotum 4. dist. 27. art. 2.* Covar *in clem. ut si furios. p. 1. n. 1. §. 2.* concedunt nonnulli Hieron. *secuti epist. ad Ocean.* Vide Victorell, in hunc locum.

Blasphemia.

1. Blasphemia est convitium seu verbum contumeliosum, quod jacitur in Deum, aut in Sanctos ore, vel corde seu mente. Blasphemia alia est simplex, seu quæ non opponitur directe articulis fidei; alia hæreticalis, quæ articulis fidei directe opponitur, qualis est hæc; *Abnego Deum aut fidem.* & hæc cognoscenda est ab inquisitoribus fidei: non hæreticalis vero est mixti fori. *tom. 2. circa 1. Decalogi præceptum, disp. 3. quest. 8. punct. 1. n. 1. 2. & 4.*

2. Renegans aliquem Sanctum, non committit blasphemiam hæreticalem, quia nihil dicit, quod sit directe fidei contrarium. *Ibid. n. 3.*

3. In œcesi Mediolanensi constituta est pæna excommunicationis *lata sententia* iis, qui non deferunt blasphemos Inquisitoribus, vel Episcopis, modo tamen præmiserint correctionem, & per eam blasphemum non resipuerint. *Ibid. n. 6.*

4. Blasphemia committitur in his modis: tribuendo aliquid Deo per contumeliam quod non habet, aut auferendo

aliquid quod habet, aut deestando divina, ut maledicendo Deum, illique mala imprecando: aut exprobrando ea quæ Deus habet, seu tribuendo Deo quæ habet, sed irreverenter, modò hoc fiat ex indignatione, vel ira contra Deum: aut maledicendo creaturis ut creaturæ Dei sunt, vel blasphemando res sacras, aut communicando ea quæ sunt Dei propria, creaturis: aut laudando Deum turpibus verbis, modò ad sit intentio laudandi: nam sic tribuitur Deo quod ei non convenit. Item spernens Sanctos committit blasphemiam, secus si quis aliquid de iis referat, quod eis evenit ante sanctitatem. *Ibid. punct. 2. num. 1. 2. 3. & seq.*

5. Non committitur blasphemia, dicendo: *Posar Dio*, vel *al conspetto di Dio*, modò hæc verba non dicantur animo proferendi convitium in Deum, vel detrahendi ipsius potentia. Est tamen blasphemus qui dicit: *Al dispetto di Dio*, vel, *rimago Di*, tacitâ ultimâ vocali *o*. At non præsumitur blasphemia dicendo: *Al dispetto di quel becco, che mi soffia al mondo*. Similiter non committitur blasphemia, dicendo: *Hoc ita est verum, sicut est verum Evangelium*, vel, *sicut Christus natus est ex Maria Virgine*, &c. quia nihil Deo tribuitur per contumeliam, nec aliquid auferitur. Item non committit blasphemiam qui jurat contra hominem per Corpus & Sanguinem Dei: secus si juret per pudendas partes Christi, vel Sanctorum. *Ibid. n. 4. & seq.*

6. Blasphemia est peccatum mortale ex suo genere, opponiturque virtuti religionis: & illi potest adhærere alia malitia, ut hæresis, odii Dei, &c. *Ibid. punct. 3. n. 1. & 2.*

7. Blasphemans ex habitu peccat mortaliter, quoties advertit ad pravam habitum, & non curat illum extirpare, & dum blasphemat cum sufficienti advertentia. *Ibid. n. 3.*

8. Maledicens proximo non committit peccatum blasphemiae propriè acceptæ, nisi maledicat per ordinem ad Deum; peccabit tamen semper mortaliter, si maledixerit illi cum desiderio notabilis damni. *Ibid. n. 4.*

9. Qui imprecatur mortem filiis, ne in futurum delinquant, non peccat mortaliter. *Ibid. n. 6.*

10. Blasphemia in Deum si consideretur ut blasphemia, non differt specie à blasphemia in Sanctos, sed est ejusdem speciei, gravior aut levior pro gravitate, aut levitate materiae; explicandaque est in confessione qualitas blasphemiae, & an fuerit in Deum, vel in Sanctos. Vide *Tentatio Dei* *ibid. p. 4. n. 1.*

ADDI-

A D D I T I O.

Blasphemia intetdum est cum hæresi, & tunc blasphemans est hæreticus. Publicam blasphemiam gravissimè puniunt Canones Leg *Tolet*. Blasphemantur etiam Sancti, & ipsa Sanctorum Regina, Dei Mater Virgo Maria. Hoc facientes mortiferè peccant, & Canonum poenis sunt subiecti.

Imprecari malum homini ex animo lethalis noxa est, exterius tantum venialis.

Maledicere creaturis etiam ratione carentibus, eâ mente, quia sunt Dei, mortalis blasphemia est; maledicere, quia sunt alicujus hominis, ex animo, idem crimen est; maledicere autem irrationabilibus, secundum se, venialis culpa: maledicere, ratione mali illati, actus licitus.

Inhonorare Deum, vel Sanctos, imagines sacras pedibus terere, sacras Reliquias spernere, actus injuriosos in Deum agere, impietatis crimen est, cui si error intellectus accedat, hæresis est.

Blasphemo membra quædam divinitus resecta narrat Niceph. Callist. *lib. 18. cap. 33. Hist. Eccl.* De blasphemia, & blasphemorum poena Petr. Gregor. Tholos. *lib. 33. cap. 12. Syn-tagm. ur. juram.*

C.

Cambium.

1. **D**E *cambium* intellige contractum quo pecunia pro pecunia permutatur. Duplex est, reale seu verum, quo una pecunia reverà cum alia commutatur; & siccum, quod non est verum cambium, sed fingitur & simulatur cambium, & est mutuuum sub imagine cambij realis; ut accidit, quando campfor pecuniam tradit campfario solvendam in eodem loco, in quo eam tradit, confectis litteris ad locum distantem, ad quem reverà litteræ non mittuntur, vel si mittuntur, nihil operantur, ac si non mitterentur, eò quòd campfor sciat campfarium non habere pecuniam actu aut potestate in eo loco ad quem litteræ mittuntur: & hujusmodi cambium siccum illicitum est & usurarium, cum in eo accipiatur lucrum ob mutuuum. *tom. 2. de Contractibus, disp. 3. qu. 5. punct. 1. & 2.*

E 4

2. *Aut*